

مفهوم قدر مطلق و ویژگی های آن

تعریف قدر مطلق: اگر a عددی حقیقی باشد، قدر مطلق a برابر است با:
 اگر a مثبت یا صفر باشد، قدر مطلق را با علامت مثبت بر می داریم.
 اگر a منفی باشد، قدر مطلق را با علامت منفی بر می داریم.

$$|a| = \begin{cases} a & , a \geq 0 \\ -a & a < 0 \end{cases}$$

$|x|$ فاصله ی متغییر x روی محور اعداد تا مبدا است. به همین ترتیب $|x - a|$ فاصله ی نقطه ی x تا نقطه ی a روی محور اعداد است.

تساوی های قدر مطلق

- 1) $|a| \geq 0$
- 2) $|a| = |-a|$
- 3) $\sqrt{a^2} = |a|$
- 4) $|a|^2 = a^2$
- 5) $\sqrt[m]{a^{2n}} = \sqrt[m]{|a|^n}, m, n \in \mathbb{N} (m > 1)$
- 6) اگر $|a| = a \rightarrow a \geq 0$
- 7) اگر $|a| = -a \rightarrow a \leq 0$
- 8) اگر $|a| > 0 \rightarrow a \neq 0$
- 9) اگر $|x| = a \rightarrow x = \pm a, a \geq 0$
- 10) اگر $|x| = |y| \rightarrow x = \pm y$

$$11) |ab| = |a||b|$$

$$12) \left| \frac{a}{b} \right| = \frac{|a|}{|b|}$$

مثال: اگر $a < 0$ باشد، حاصل $\sqrt[4]{a^6}$ را بیابید.

$$\sqrt[4]{a^6} = \sqrt{|a|^3} = |a|\sqrt{|a|} \xrightarrow{a < 0} = -a\sqrt{-a}$$

نامساوی های قدر مطلق

نامساوی معادل	حدود تغییرات	نامساوی قدر مطلق
$x^2 < a^2$	$-a < x < a$	1) $ x < a$
$x^2 \leq a^2$	$-a \leq x \leq a$	2) $ x \leq a$
$x^2 > a^2$	$x < -a$ یا $x > a$	3) $ x > a$
$x^2 \geq a^2$	$x \geq a$ یا $x \leq -a$	4) $ x \geq a$

مثال: اگر $a > |b|$ ، آن گاه حاصل $|a - b| + |a + b|$ را بیابید.

$|b| < a$ بنا به دستور بالا:

$$\begin{aligned} |b| < a \rightarrow -a < b < a \rightarrow \begin{cases} b < a \rightarrow a - b > 0 \\ b > -a \rightarrow b + a > 0 \end{cases} \rightarrow |a - b| + |a + b| \\ = (a - b) + (b + a) = 2a \end{aligned}$$

نامساوی مثلثی:

اگر a و b دو عدد حقیقی باشند، آن گاه:

$$|a + b| \leq |a| + |b|$$

تساوی زمانی امکان پذیر است که a و b هم علامت باشند یا a یا b صفر باشد،

به عبارت دیگر $ab \geq 0$.

<https://teaching.iranmodares.com/teaching-index.php>

مثال:

ثابت کنید که به ازای هر عدد حقیقی x و y ، رابطه $|x - y| \geq |x| - |y|$ برقرار است.

با انتخاب $a = x - y$ و $b = y$ و قرار دادن در نامساوی مثلثی داریم:

$$|(x - y) + y| \leq |x - y| + |y| \rightarrow |x - y| \geq |x| - |y|$$

مثال:

حدود تغییرات تابع با ضابطه $f(x) = |2x - 1| + 2|x + 3|$ را بیابید.

از آنجایی که $|2x - 1| = |1 - 2x|$ و $|2x + 6| = |2x + 6|$ ، با استفاده از نامساوی

مثلثی و با فرض $a = 1 - 2x$ و $b = 2x + 6$ خواهیم داشت:

$$|1 - 2x| + |2x + 6| \geq |(1 - 2x) + (2x + 6)| = 7 \rightarrow f(x) \geq 7$$

معادلات قدر مطلق

روش جبری:

برای حل بعضی از معادلات قدر مطلق، می توانیم از حل معادلات معادل آن یا

خواص قدر مطلق استفاده کنیم و جواب های آن معادله را بیابیم، به روابط زیر

توجه کنید:

$$1) |f(x)| = a \xrightarrow{a \geq 0} f(x) = a, f(x) = -a$$

$$2) |f(x)| = |g(x)| \rightarrow f(x) = g(x), f(x) = -g(x)$$

$$3) |f(x)| = g(x) \xrightarrow{g(x) \geq 0} f(x) = g(x), f(x) = -g(x)$$

$$4) ||f(x)|| + |g(x)| = 0 \rightarrow f(x) = 0 \text{ و } g(x)$$

ریشه های معادله جواب های مشترک $= 0$

در حل بعضی از معادلات قدر مطلق می توانیم از نامساوی مثلثی استفاده کرده و دو طرف تساوی را با هم مقایسه کنیم.

روش تعیین علامت قدر مطلق

در حالت کلی برای حل یک معادله ی قدر مطلق، باید عبارت را به ازای ریشه یا ریشه های داخل قدر مطلق تعیین علامت کنیم، سپس معادله ی حاصل را حل کنیم، جواب هایی قابل قبول است که در بازه ی اختیار شده، صدق کنند.

مثال:

$$\text{معادله ی } |x - 2| + |x - 3| = 1 \text{ را حل کنید.}$$

ریشه ی داخل قدر مطلق $x=3$ است، پس:

$$\text{قابل قبول } x \geq 3: x - 2 + (x - 3) = 1 \rightarrow 2x = 6 \rightarrow x = 3$$

$$x < 3: x - 2 - (x - 3) = 1 \rightarrow 1 = 1$$

پس مجموعه ی جواب معادله، $x < 3 \cup \{3\}$ یا بازه ی $(-\infty, 3]$ است.

برای مشاهده لیست مدرسین ریاضی کلیک کنید:

[تدریس خصوصی ریاضی](#)

ایران مدرس